

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 173 (XVII) — Nr. 481

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 7 iunie 2005

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 206 din 14 aprilie 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 ¹ alin. 1 din Codul de procedură penală.....	1-3		
Decizia nr. 218 din 21 aprilie 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1298 teza a doua din Codul civil.....	3-5		
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE			
3.973. — Ordin al ministrului educației și cercetării cu privire la aprobarea Metodologiei de elaborare,			
		avizare și aprobare a standardelor de pregătire profesională și a curriculumului pentru învățământul postliceal și a Reperelor metodologice pentru proiectarea standardelor de pregătire profesională și a curriculumului pentru învățământul postliceal	5-8
		3.974. — Ordin al ministrului educației și cercetării privind aprobarea Manualului de scriere a unităților de competență, elaborat în cadrul Programului PHARE 2001 de modernizare a învățământului profesional și tehnic.....	8-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 206

din 14 aprilie 2005

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 1 din Codul de procedură penală

Ioan Vida — președinte
Nicolae Cochinescu — judecător
Aspazia Cojocaru — judecător
Constantin Doldur — judecător
Acsinte Gaspar — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Petre Ninosu — judecător
Ion Predescu — judecător
Șerban Viorel Stănoiu — judecător
Marinela Mincă — procuror
Marieta Safta — magistrat-asistent

penală, excepție ridicată de instanță, din oficiu, în Dosarul nr. 8.966/2004 al Judecătorei Focșani.

La apelul nominal lipsește partea, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public, făcând referire la jurisprudența Curții Constituționale în materie, pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 1 din Codul de procedură

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 22 decembrie 2004, pronunțată în Dosarul nr. 8.966/2004, **Judecătoria Focșani a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 1 din Codul de procedură penală**, ridicată de instanță, din oficiu, în dosarul menționat.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, Judecătoria Focșani consideră că textul de lege criticat limitează în mod nejustificat actele procurorului ce pot fi atacate cu plângere la instanță. Astfel, între acestea nu a fost prevăzut de legiuitor și rechizitoriul, act prin care procurorul poate da soluții de natura celor prevăzute expres de dispozițiile art. 278¹ din Codul de procedură penală, respectiv, cum este cazul în speță, se poate dispune scoaterea de sub urmărire penală și aplicarea unei sancțiuni cu caracter administrativ. Se arată că, „în acest fel, persoanei față de care s-a luat o asemenea măsură prin rechizitoriu nu i s-a dat posibilitatea ca, la fel ca cei față de care măsura s-a dispus prin ordonanță sau rezoluție, să se adreseze instanței cu plângere”, dispoziția legală criticată fiind discriminatorie și încălcând liberul acces la justiție. Se apreciază că „ar fi necesar ori să se interpreteze dispozițiile art. 278¹ din Codul de procedură penală în sensul că reglementează plângerea făcută împotriva soluțiilor de neîncepere a urmăririi penale sau de clasare, scoatere de sub urmărire penală sau încetare a urmăririi penale, indiferent de actele procesuale prin care sunt luate, ori legiuitorul să intervină prin reglementarea și a dreptului persoanei nemulțumite de o măsură luată prin rechizitoriu, alta decât trimiterea în judecată, de a se adresa instanței de judecată”.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere ale excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât dispozițiile legale criticate nu încalcă prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1) și art. 21 alin. (1). Se arată că rechizitoriul este actul de sesizare a instanței de judecată prin care se realizează tocmai liberul acces la justiție, precum și faptul că instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești este de competența exclusivă a legiuitorului, care poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, precum și modalități de exercitare a drepturilor procedurale, astfel încât accesul liber la justiție nu înseamnă accesul, în toate cazurile, la toate structurile judecătorești.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În susținerea acestei opinii arată că prevederile legale ce fac obiectul excepției de neconstituționalitate nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 16 alin. (1), întrucât acestea se aplică tuturor celor aflați în situația prevăzută în ipoteza normei criticate, fără nici o discriminare pe criterii arbitrare. Totodată, se arată că textul de lege criticat nu îngreudește liberul acces la justiție, ci, dimpotrivă, asigură realizarea acestui drept în acord cu prevederile art. 21 din Constituție.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de

judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 278¹ alin. 1 din Codul de procedură penală, potrivit cărora, *„După respingerea plângerii făcute conform art. 275–278 împotriva rezoluției de neîncepere a urmăririi penale sau a ordonanței ori, după caz, a rezoluției de clasare, de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale, date de procuror, persoana vătămată, precum și orice alte persoane ale căror interese legitime sunt vătămate pot face plângere în termen de 20 de zile de la data comunicării de către procuror a modului de rezolvare, potrivit art. 277 și 278, la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță.”*

Autoarea excepției consideră că aceste dispoziții sunt contrare prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (1) și art. 21 alin. (1), având următorul cuprins:

— Art. 16 alin. (1): *„Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”;*

— Art. 21 alin. (1): *„Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.”*

Examinând excepția de neconstituționalitate formulată, Curtea constată că s-a mai pronunțat, în jurisprudența sa, asupra constituționalității art. 278¹ alin. 1 din Codul de procedură penală, în raport de critici similare. În acest sens sunt, de exemplu, Decizia nr. 452 din 28 octombrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.043 din 11 noiembrie 2004, și Decizia nr. 27 din 25 ianuarie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 154 din 22 februarie 2005.

Cu acele prilejuri, respingând excepția de neconstituționalitate ca neîntemeiată, Curtea a reținut că dispozițiile alin. 1 al art. 278¹ din Codul de procedură penală, care reglementează tocmai posibilitatea formulării plângerii la instanța de judecată împotriva actelor prin care procurorul soluționează cauza penală fără ca aceasta să mai ajungă în fața instanței, respectiv împotriva *„rezoluției de neîncepere a urmăririi penale sau a ordonanței ori, după caz, a rezoluției de clasare, de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale date de procuror”*, asigură exercitarea dreptului de acces la justiție în concordanță cu dispozițiile art. 21 din Legea fundamentală.

Au deschisă calea accesului a justiție, prin posibilitatea de a formula plângere la instanțele judecătorești în temeiul art. 278¹ alin. 1 din Codul de procedură penală, atât *„persoana vătămată”*, cât și *„orice alte persoane ale căror interese legitime sunt vătămate”*. Așadar, textul de lege criticat este deopotrivă aplicabil tuturor persoanelor care se află în ipoteza acestuia, fără privilegii sau discriminări în raport de criteriile egalității în drepturi stabilite de art. 4 alin. (2) din Legea fundamentală, astfel încât nu poate fi reținută pretinsa încălcare a principiului egalității în drepturi, prevăzut de dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituție.

Faptul că în sfera actelor împotriva cărora partea poate face plângere în temeiul art. 278¹ din Codul de procedură penală nu sunt prevăzute, în mod expres, actele procurorului prin care acesta, dând soluții de netrimiteră în judecată, aplică sancțiuni cu caracter administrativ nu reprezintă o problemă de constituționalitate, de competența Curții Constituționale. De asemenea, nu este de

competența Curții Constituționale reglementarea dreptului persoanei nemulțumite de o măsură luată prin rechizitoriu, alta decât trimiterea în judecată, de a se adresa instanței de judecată. Așa cum a reținut Curtea în jurisprudența mai sus amintită, prin astfel de critici se vizează extinderea dispozițiilor legale ce fac obiectul excepției și la alte situații neprevăzute în text, în sensul de a se permite atacarea la instanțele judecătorești nu doar a rezoluțiilor și ordonanțelor

procurorului de netrimiteră în judecată, ci și a altor acte sau măsuri ale procurorului, precum, în speța de față, rechizitoriul. Acceptarea acestei critici ar echivala cu transformarea instanței de contencios constituțional într-un legislator pozitiv, ceea ce ar contraveni art. 61 din Constituție, potrivit căruia Parlamentul este unica autoritate legiuitoare a țării.

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

D E C I D E:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 1 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de instanță, din oficiu, în Dosarul nr. 8.966/2004 al Judecătoriei Focșani.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 14 aprilie 2005.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Marieta Safta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

D E C I Z I A Nr. 218

din 21 aprilie 2005

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1298 teza a doua din Codul civil

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Florentina Baltă	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1298 teza a doua din Codul civil, excepție ridicată Gabriel Corin Ilderim Klein Kirițescu în Dosarul nr. 1.413/2004 al Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă.

La apelul nominal sunt prezente părțile.

Autorul excepției solicită admiterea acesteia, pentru motivele pe care le-a invocat cu ocazia ridicării excepției în fața instanței de judecată. De asemenea consideră că prevederile legale criticate contravin art. 77 alin. 1 din Constituția Europeană. În susținere depune note scrise.

Partea Simona Hodoș solicită respingerea excepției, invocând motive care privesc situații de fapt ale litigiului aflat pe rolul instanței de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca fiind

neîntemeiată. În acest sens arată că textul de lege criticat nu contravine dispozițiilor constituționale, fiind o expresie a exercitării cu bună credință a drepturilor și libertăților constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 16 septembrie 2004, pronunțată în Dosarul nr. 1.413/2004, **Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1298 teza a doua din Codul civil**, excepție ridicată de Gabriel Corin Ilderim Klein Kirițescu într-un proces având ca obiect pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de act de vânzare-cumpărare.

În **motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține, în esență, că teza a doua a art. 1298 din Codul civil contravine principiului constituțional al garantării proprietății. Consideră că, din interpretarea textelor constituționale și a actelor internaționale invocate, sancțiunea prevăzută de teza întâi a acestui articol este suficientă, fără a mai fi necesară teza a doua a aceluiași articol.

Instanța de judecată consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului

Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul apreciază excepția ca fiind neîntemeiată. În acest sens arată că dispozițiile cu caracter special prevăzute de Codul civil pentru diferite categorii de contracte trebuie interpretate în corelare cu dispozițiile din același cod care reglementează teoria generală a obligațiilor. Astfel, Guvernul consideră că textul criticat nu îngrădește dreptul de proprietate privată, garantată și ocrotită în mod egal de Constituție, ci dă expresie principiului exercitării cu bună-credință a drepturilor și libertăților constituționale, prevăzut de art. 57, fiind și în concordanță cu art. 1 alin. (3) din Constituție.

Avocatul Poporului consideră că textul criticat este constituțional și nu contravine dispozițiilor art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție, potrivit căruia conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite de lege.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului și al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Excepția are ca obiect prevederile art. 1298 teza a doua din Codul civil, text care are următorul conținut: „[...] *dacă partea care nu este în culpă nu ar alege mai bine să ceară executarea vinderii.*”

Autorul excepției consideră că sunt încălcate prevederile art. 44 alin. (1), (2) și (3) din Constituție.

De asemenea, în dezbaterile din fața Curții Constituționale acesta a susținut că sunt încălcate și prevederile art. 77 alin. 1 din Constituția Europeană.

Cu privire la extinderea criticii de neconstituționalitate în raport cu aceste din urmă prevederi, Curtea constată că nu este legal sesizată, deoarece în cererea prin care s-a ridicat excepția de neconstituționalitate în fața instanței, precum și în încheierea de sesizare a Curții Constituționale nu a fost invocată încălcarea acestor prevederi, iar potrivit art. 146 lit. d) din Legea fundamentală, Curtea „*hotărăște asupra excepțiilor de neconstituționalitate privind legile și ordonanțele, ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial.*”. Totodată, conform art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, „*Sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției, și va fi însoțită de dovezile depuse de părți.* [...]”

Așadar, Curtea va analiza dispozițiile legale criticate doar în raport de următoarele prevederi:

— Art. 44 alin. (1), (2) și (3): „*(1) Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege.*”

(2) *Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular. Cetățenii străini și apatrizii pot dobândi dreptul de proprietate privată asupra terenurilor numai în condițiile rezultate din aderarea României la Uniunea Europeană și din alte tratate internaționale la care România este parte, pe bază de reciprocitate, în condițiile prevăzute prin lege organică, precum și prin moștenire legală.*

(3) *Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.*”;

— Art. 1 paragraful 1 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale:

„*Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.*”

Analizând criticile de neconstituționalitate, Curtea constată că acestea sunt neîntemeiate pentru considerentele ce urmează:

Art. 1298 din Codul civil reglementează situația în care, în cazul vânzării prin dare de arvună, potrivit art. 1297 din același cod, una dintre părți nu își execută obligațiile. În acest caz poate fi vorba fie de cumpărătorul care nu își va putea recupera arvuna dată, în situația în care nu își execută obligațiile rezultate din contract, fie de vânzătorul care a primit arvuna și care, în situația neexecutării obligațiilor ce îi revin, va restitui dublul arvunei primite de la cumpărător (art. 1298 teza întâi).

Pe lângă aceste posibilități, Codul civil mai prevede, potrivit principiului executării în natură a obligațiilor, reglementat de art. 1073 și următoarele, și pe aceea ca partea care nu este în culpă să ceară executarea obligației de a încheia în viitor contractul de vânzare, ce este o obligație de a face. Această din urmă soluție se poate realiza în cazul prevăzut de teza a doua a art. 1298 din Codul civil. Posibilitatea uneia dintre părți de a cere, atunci când dorește, încheierea contractului de vânzare în cazul prevăzut de teza a doua reprezintă alternativa la sancțiunea ce se poate aplica potrivit tezei întâi a aceluiași articol. Prin urmare aceste prevederi speciale din Codul civil trebuie interpretate în acord cu prevederile privind teoria generală a obligațiilor.

Curtea constată că textul de lege criticat nu încalcă dreptul de proprietate, ci reglementează unul dintre mijloacele juridice pe care creditorul le are la dispoziție în cazul când cealaltă parte nu își îndeplinește obligația asumată prin contract. În consecință, critica autorului excepției de neconstituționalitate, referitoare la încălcarea dispozițiilor constituționale privind garantarea și ocrotirea proprietății private, nu poate fi primită, aceste dispoziții constituționale fiind în concordanță și cu dispozițiile art. 1 paragraful 1 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

De altfel, Curtea constată că textul legal criticat este expresia exercitării cu bună-credință a drepturilor și libertăților constituționale, principiu proclamat de art. 57 din Constituție.

Curtea mai reține că, dacă s-ar lua în considerare nemulțumirea autorului excepției, în opinia căruia ipoteza „executării vinderii” n-ar mai trebui a fi reglementată de text, întrucât sancțiunea prevăzută de teza întâi este

suficientă, acest lucru ar însemna ca, depășindu-și competența sa, Curtea să poată modifica prevederea legală supusă controlului, ceea ce este contrar atât Constituției, cât și art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992.

Pentru motivele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1298 teza a doua din Codul civil, excepție ridicată de Gabriel Corin Ilderim Klein Kirițescu în Dosarul nr. 1.413/2004 al Curții de Apel București — Secția a IV-a civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 21 aprilie 2005.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

ORDIN

cu privire la aprobarea Metodologiei de elaborare, avizare și aprobare a standardelor de pregătire profesională și a curriculumului pentru învățământul postliceal și a Reperelor metodologice pentru proiectarea standardelor de pregătire profesională și a curriculumului pentru învățământul postliceal

În temeiul Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în baza Hotărârii Guvernului nr. 223/2005 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării,

ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Metodologia de elaborare, avizare și aprobare a standardelor de pregătire profesională și a curriculumului pentru învățământul postliceal, cuprinsă în anexa nr. 1 care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Se aprobă Reperele metodologice pentru proiectarea standardelor de pregătire profesională și a curriculumului pentru învățământul postliceal, cuprinse în anexa nr. 2 care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3. — Până la începutul anului școlar 2007—2008, toate calificările care se școlarizează prin învățământul postliceal vor fi revizuite, avizate și aprobate conform prevederilor prezentului ordin.

Art. 4. — Secretarul de stat pentru învățământ preuniversitar, Direcția generală învățământ preuniversitar, Direcția generală învățământ în limbile minorităților, Comisia Națională de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, inspectoratele școlare județene și al municipiului București și conducerile unităților de învățământ duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației și cercetării,
Mircea Miclea

București, 27 aprilie 2005.
Nr. 3.973.

METODOLOGIE

de elaborare, avizare și aprobare a standardelor de pregătire profesională și a curriculumului pentru învățământul postliceal

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Prezenta metodologie reglementează procesul de elaborare, avizare și aprobare a standardelor de pregătire profesională și a curriculumului pentru calificările care se pot obține prin învățământul postliceal, până la înființarea comitetelor sectoriale ale Autorității Naționale pentru Calificări.

(2) Conform Legii nr. 132/1999 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Național de Formare Profesională a Adulților, republicată, modificată prin Legea nr. 559/2004, comitetele sectoriale au ca rol principal „dezvoltarea, actualizarea și validarea calificărilor, prin participarea partenerilor sociali, la nivelul sectoarelor de activitate“.

Art. 2. — (1) Învățământul postliceal asigură formarea de tehnicieni specialiști și maiștri care să lucreze într-un domeniu (nivel 3 de calificare). Nivelul de calificare este definit prin hotărâre a Guvernului.

(2) Absolventul învățământului postliceal va dovedi următoarele achiziții exprimate prin:

a) competențe în domeniul de specializare, operabile în desfășurarea unui proces tehnologic sau a unei activități economico-sociale;

b) competențe antreprenoriale care să îi permită înființarea unei întreprinderi mici/mijlocii sau conducerea unui proces tehnologic, economic, social ori administrativ;

c) competențe de operare PC care să îi faciliteze administrarea și/sau gestionarea firmei proprii sau conducerea unui proces tehnologic, economic, social sau administrativ la nivelul calificării dobândite;

d) competențe de comunicare în una-două limbi străine, aplicate domeniilor de activitate respective.

CAPITOLUL II

Elaborarea, avizarea și aprobarea standardelor de pregătire profesională și a curriculumului pentru învățământul postliceal

Art. 3. — Elaborarea, avizarea și aprobarea standardelor de pregătire profesională și a curriculumului pentru învățământul postliceal, la calificările incluse în Nomenclatorul calificărilor pentru școală postliceală și școală de maiștri, urmăresc etapele:

1. Unitatea de învățământ interesată de școlarizarea prin învățământ postliceal într-o calificare (pe baza solicitărilor ferme ale angajatorilor și a avizului Comitetului Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social pentru Formarea Profesională — C.L.D.P.S.F.P.) comunică, în scris, intenția de a elabora curriculumul pentru calificarea respectivă, precum și grupul de lucru (cadre didactice de specialitate din unitatea de învățământ respectivă, specialiști și parteneri locali) Centrului Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, până la data de 1 noiembrie a anului școlar anterior școlarizării.

2. Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, prin personalul de specialitate,

acordă consultanță grupului de lucru pentru elaborarea următoarelor documente:

a) standardul de pregătire profesională, pe baza consultării standardelor ocupaționale elaborate de Consiliul pentru Standarde Ocuționale și Atestare (C.O.S.A.) sau, în lipsa acestora, pe baza setului de competențe necesare practicării calificării, identificat împreună cu reprezentanți ai agenților economici, asociațiilor profesionale, patronatelor din domeniul respectiv;

b) planul de învățământ și programele școlare aferente (curriculum scris), pe baza standardului de pregătire profesională.

3. Documentele cuprinse la lit. a) și b) se denumesc în continuare *documentație*.

4. Documentația elaborată se aprobă în consiliul de administrație al școlii și se avizează de 1—2 parteneri sociali din domeniu.

5. Documentația se avizează de Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social pentru Formarea Profesională, constituit în cadrul Consiliului consultativ al inspectoratului școlar, și se înaintează inspectoratului școlar spre analiză și avizare de către inspectorul școlar de specialitate.

6. Documentația însoțită de avizele prezentate la pct. 4 și 5 se înaintează, de regulă, până la data de 1 martie a anului școlar anterior școlarizării, spre analiză și avizare metodologică, Centrului Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, instituție subordonată Ministerului Educației și Cercetării.

7. După avizare, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic înaintează:

a) standardul de pregătire profesională Comisiei de validare pentru domeniul respectiv, comisie constituită conform ghidului de validare elaborat prin programul PHARE TVET 2001 și aprobat prin ordin al ministrului educației și cercetării. În cazul în care funcționează comitete sectoriale ale autorității naționale a calificărilor, standardele de pregătire profesională se înaintează acestora pentru validare. Procesul de validare se desfășoară, de regulă, în perioada 1—30 aprilie a anului în curs, pentru anul școlar următor. Prin ordin al ministrului educației și cercetării, standardul de pregătire profesională validat de Comisia de validare/Comitetul sectorial este confirmat ca document național pe baza căruia s-a elaborat curriculumul scris;

b) curriculumul scris Direcției generale învățământ preuniversitar din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, care convoacă comisia națională de specialitate în perioada 1—31 mai a anului în curs pentru anul școlar următor.

8. Comisia națională de specialitate analizează curriculumul în ședință de lucru și propune aprobarea sau revizuirea acestuia. Aprobarea curriculumului se va face până la data de 15 iunie a anului în curs, pentru anul școlar următor.

9. Prin ordin al ministrului educației și cercetării, curriculumul scris este aprobat. Acest document devine parte a curriculumului național.

Art. 4. — (1) În elaborarea standardelor de pregătire profesională și a curriculumului scris se utilizează Reperele

metodologice pentru proiectarea standardelor de pregătire profesională și a curriculumului pentru învățământul postliceal, cuprinse în anexa nr. 2, și Manualul de scriere a unităților de competență, elaborat în cadrul proiectului PHARE TVET 2001 de modernizare a învățământului

profesional și tehnic, aprobat prin ordin de către ministrul educației și cercetării.

(2) În derularea etapelor, transmiterea documentației se face pe suport informatic și pe suport hârtie.

ANEXA Nr. 2

REPERE METODOLOGICE

pentru proiectarea standardelor de pregătire profesională și a curriculumului pentru învățământul postliceal

Învățământul postliceal asigură obținerea unei calificări la nivelul 3 de calificare profesională — tehnician specialist sau maestru.

Învățământul postliceal se organizează prin școala postliceală și școala de maiștri.

Elevii care se pot înscrie în învățământul postliceal trebuie să fie absolvenți ai diferitelor rute de învățământ liceal. Acestea includ:

- ruta liceu, filiera tehnologică;
- ruta liceului tehnologic, prin școala de arte și meserii și anul de completare;
- ruta liceu, filiera teoretică și filiera vocațională.

I. Standardul de pregătire profesională

Absolventul învățământului postliceal trebuie să demonstreze dobândirea unor competențe specializate, precum și a unor cunoștințe și abilități de management de proiect, aplicate în procese tehnologice care presupun un grad mare de autonomie, gândire critică, coordonare, evaluare și control, în cadrul unor departamente sau direcții de producție ori de servicii sau în unități de producție ori de servicii de mărime mică.

Standardul de pregătire profesională este documentul care descrie o calificare profesională prin unități de competență necesare desfășurării unei activități profesionale într-un anumit domeniu.

Standardele de pregătire profesională se elaborează conform Manualului de scriere a unităților de competență, elaborat în cadrul proiectului PHARE TVET 2001 de modernizare a învățământului profesional și tehnic.

La elaborarea standardelor de pregătire profesională se vor avea în vedere și standardele ocupaționale, în cazul în care acestea există, care au fost realizate conform metodologiilor Consiliului pentru Standarde Ocupaționale și Atestare (C.O.S.A.).

Standardul de pregătire profesională cuprinde un număr de unități de competență, precum și un număr de credite asociat acestora (de regulă 15—30 de credite, respectiv un total de 900—1.800 de ore, în funcție de complexitatea calificării).

O calificare în învățământul postliceal se dezvoltă pe baza standardului de pregătire profesională.

Standardul de pregătire profesională cuprinde următoarele tipuri de unități de competență:

- unități de competență cheie (comunicare profesională, comunicare profesională în limba străină, tehnologia informațiilor și comunicației aplicate, elemente de management al calității, elemente de management de proiect); unitățile de competență cheie pot fi transferate mai multor calificări din același domeniu;
- unități de competență tehnice specializate.

Atât unitățile de competență cheie, cât și cele tehnice specializate au în vedere următoarele atribuții pe care le poate avea la locul de muncă un absolvent într-o calificare a învățământului postliceal:

1. Monitorizare — supraveghează procese automate de producție, corectează execuții eronate, ameliorează secvențe de proces, pe un sector/secție/atelier.

2. Asigurarea calității — formulează indicatori de măsurare a eficienței procesului și evaluează aplicarea procedurilor pentru realizarea indicatorilor de proces în cadrul sectorului/secției/atelierului.

3. Management de proiect — formulează obiective, coordonează și gestionează resurse materiale și umane pentru derularea proiectelor la scară medie.

4. Evaluare și control — aplică proceduri de autoevaluare și de evaluare internă a eficienței de proces și de administrare a resurselor materiale și umane alocate.

II. Curriculumul pentru învățământul postliceal

Curriculumul scris (plan de învățământ și programe școlare) are la bază standardul de pregătire profesională.

Curriculumul se dezvoltă pe module, determinate de structura unităților de competență.

Fiecărei unități de competență din standardul de pregătire profesională îi corespunde un modul.

Curriculumul poate fi adaptat grupului de elevi prin introducerea și a altor module de pregătire care să asigure fundamentul competențelor necesare calificării în care se organizează pregătirea (microbiologie, biochimie, matematică aplicată, chimie aplicată etc.), pe baza recunoașterii calificării dobândite anterior sau a validării experienței/achizițiilor anterioare ale elevilor.

Pregătirea practică se asigură prin conținuturi și număr de ore în modulele de specialitate și este cuprinsă în norma didactică a profesorului de specialitate.

Format pentru plan de învățământ pentru învățământul postliceal

Calificarea	.....
Module:	
Modulul 1	nr. total de ore ..... , din care pregătire practică .....
Modulul 2	nr. total de ore ..... , din care pregătire practică .....
—	
—	
—	

Structura și formatul programelor școlare pentru învățământul postliceal

Notă introductivă: explicarea domeniului de pregătire și a calificărilor pregătite prin domeniu; listarea unităților de competență cheie.

Modulul 1

1.1. Locul modulului în cadrul planului de învățământ; lista competențelor incluse în unitatea de competență corespunzătoare modulului.

1.2. Tabelul de corelare a competențelor și conținuturilor

Unitatea de competență	Competențe	Conținuturi tematice

1.3. Sugestii metodologice: explicarea corelațiilor dintre competențe și conținuturi; sugestii cu privire la procesul și metodele de predare-învățare; precizări privind caracterul activ și centrat pe elev al metodelor de predare-învățare; precizări privind adaptarea la elevii cu cerințe educaționale speciale; precizări privind pregătirea practică; sugestii cu

privire la evaluare; precizări privind corelarea instrumentelor de evaluare continuă cu criteriile de performanță și probele de evaluare din cadrul unităților de competență (relevante pentru modul).

Modulul 2

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

ORDIN

privind aprobarea Manualului de scriere a unităților de competență, elaborat în cadrul Programului PHARE 2001 de modernizare a învățământului profesional și tehnic

În temeiul Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în baza Hotărârii Guvernului nr. 223/2005 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării,

ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Manualul de scriere a unităților de competență, elaborat în cadrul Programului PHARE 2001 de modernizare a învățământului profesional și tehnic, cuprins în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Manualul de scriere a unităților de competență, aprobat prin prezentul ordin, se află la baza elaborării standardelor de pregătire profesională pentru calificările corespunzătoare nivelurilor 1, 2 și 3.

Art. 3. — Secretarul de stat pentru învățământ preuniversitar, Direcția generală învățământ preuniversitar, Direcția generală învățământ în limbile minorităților, Comisia Națională de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, inspectoratele școlare județene și al municipiului București, precum și conducerile unităților de învățământ duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Ministrul educației și cercetării,
Mircea Miclea

București, 27 aprilie 2005.
Nr. 3.974.

ANEXĂ

MANUAL

de scriere a unităților de competență

Prezentul manual a fost scris pentru a oferi sprijin persoanelor implicate în elaborarea de standarde de pregătire profesională bazate pe unități de competență, fie că aceste persoane sunt manageri, elaboratori de curriculum sau profesori/instructori.

Prezentul manual a fost întocmit pentru a ajuta la elaborarea unităților de competență. Nu se dorește ca acest manual să înlocuiască îndrumarea directă care poate fi primită din partea Ministerului Educației și Cercetării/Centrului Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT).

Unități de competență

În conformitate cu terminologia SR 13 405, „calificarea profesională este un ansamblu de cunoștințe, deprinderi și atitudini care permit unei persoane să desfășoare o activitate profesională, într-un anumit domeniu“. Calificările sunt descrise pe baza unor unități standard de competență, cărora li se asociază credite în vederea asigurării transparenței și recunoașterii achizițiilor dobândite. Elaborarea de unități de competență va stabili în mod clar unde sunt acordate credite și pentru ce competențe. Elevii știu ce vor obține, ceea ce reprezintă un factor de motivare în sine; cadrele didactice și instructorii știu ce vor evalua,

angajatorii știu ce competențe vor avea angajații; pentru toți cei implicați în asigurarea calității este mai ușor astfel să verifice rezultatele procesului de învățare.

Ce este o unitate de competență?

1. O *unitate de competență* este definită ca fiind un set coerent și explicit de competențe. Competențele descriu acele lucruri pe care elevul trebuie să le știe, să le înțeleagă sau pe care trebuie să fie capabil să le realizeze la sfârșitul unui proces de educație și de formare profesională.

2. Fiecare unitate de competență din cadrul calificării trebuie să aibă următoarele 7 trăsături-cheie:

- titlu;
- competențe: un set coerent de rezultate măsurabile;
- criterii de performanță: descrierea elementelor semnificative ale rezultatelor de succes, descriere formulată printr-o propoziție de evaluare, care permite efectuarea unei aprecieri în ceea ce privește realizarea sau nerealizarea de către elevi a competenței;
- precizări privind aplicabilitatea criteriilor de performanță: specificații privind diferitele situații și contexte în care vor fi aplicate criteriile de performanță;

- probe de evaluare: precizare privind tipul de probe necesare pentru a demonstra îndeplinirea competenței;
- nivel: o unitate de competență poate avea unul dintre cele 5 niveluri: 1, 2, 3, 4 sau 5;
- valoarea creditelor: numărul de credite acordat unei unități de competență. Un credit este acordat pentru competențe care sunt pretinse în mod rezonabil a fi obținute de către un elev, în medie, în cadrul a 60 de ore de învățare.

(N.B. Această cifră este orientativă și însumează toate activitățile de învățare, inclusiv studiul individual).

3. O unitate de competență se axează pe evaluarea învățării și nu pe programul școlar mai larg sau pe procesul de învățare (predare). Cu alte cuvinte, unitatea de competență nu trebuie să conțină nimic din ceea ce este predat — adică programa sau planul de lecție. Unitatea de competență trebuie să conțină ceea ce se dobândește ca rezultat al programului de formare.

Cum să adaptăm standardele pentru a răspunde nevoilor elevilor cu cerințe educaționale speciale?

Principii-cheie

- Standardele și nivelurile naționale stabilite și convenite trebuie să rămână la fel pentru toți elevii.
- În nici un fel nu se pot modifica sau altera standardele, întrucât se va compromite natura standardului respectiv.

Cum se poate împărți o calificare în unități de competență?

1. Cea mai bună modalitate de abordare a acestei sarcini este de a lua în considerare care sunt elementele-cheie (domenii) ale învățării ce trebuie evaluate și pentru care se acordă credite de formare profesională.

2. După ce s-a hotărât care sunt aceste elemente-cheie este necesar ca acestea să se împartă și să se grupeze în seturi coerente (ceea ce înseamnă că trebuie să existe o legătură clară între competențe). Aceste seturi vor alcătui cel mai probabil unitățile de competență.

3. La stabilirea calificării pe bază de unități de competență este necesară o abordare globală, în primul rând, a ceea ce vor obține elevii în urma întregii experiențe de învățare. Nu trebuie să se înceapă cu perioadele de timp, sarcinile sau conținuturile învățării.

4. O unitate de competență nu poate avea decât un singur nivel. În cazul în care aceeași unitate de competență are două sau mai multe niveluri, pentru a reflecta gradul de atingere a rezultatului învățării de către elevi, trebuie concepute unități de competență separate pentru fiecare nivel dorit (deși titlul și competențele pot fi aceleași).

5. Atunci când se stabilește mărimea (valoarea creditului) fiecărei unități de competență este important de reținut că creditul va fi acordat doar pentru parcurgerea unei unități de competență complete. Este recomandat ca valoarea creditului pentru o unitate de competență să fie cât mai mică (adică 1), acolo unde este posibil, pentru a permite acumularea de cunoștințe și formarea de deprinderi în cantități mici.

6. Relația dintre învățarea bazată pe predare și cea bazată pe unitățile de competență poate fi explicată astfel:

- Învățarea bazată pe predare se referă la structura și conținutul procesului de învățare.
- Unitățile de competență se concentrează pe evaluarea a ceea ce s-a învățat în urma procesului de învățare (adică pe evaluarea rezultatului).

Cum se elaborează unitățile de competență?

Unitatea de competență trebuie descrisă cu claritate, simplu și explicit.

Cum să adaptăm unitățile de competență pentru a răspunde nevoilor elevilor cu cerințe educaționale speciale?

La scriere:

- Este necesar ca unitățile de competență și criteriile de performanță să fie formulate într-un limbaj ușor de înțeles, ceea ce va veni în sprijinul tuturor elevilor, nu doar al celor cu cerințe educaționale speciale.

Titlul

1. Titlul trebuie să reprezinte un rezumat concis al conținutului unității de competență. Trebuie să fie explicit pentru o persoană din afara sistemului de educație și formare, cum ar fi un angajator, astfel încât această persoană să înțeleagă clar ce cuprinde unitatea de competență.

2. Titlurile trebuie să fie de sine stătătoare; cu alte cuvinte, nu trebuie să conțină titlul calificării și nici să facă vreo referire la o altă unitate de competență.

3. Titlurile nu trebuie să conțină cifre, referiri la nivel (de exemplu: „elementar“, „de bază“, „mediu“, „avansat“ etc.), metoda de evaluare sau alte detalii necorespunzătoare (de exemplu: mod de predare, instructor sau grupul-țintă). Dacă trebuie să se diferențieze titluri identice, se pot folosi literele A, B, C etc.

4. Titlul nu trebuie să conțină paranteze, linii de legătură sau punct și virgulă, cu excepția cazului în care aceste semne de punctuație sunt necesare pentru clarificare.

Titlurile unităților de competență vor fi specificate pe certificatul de competențe al elevului și de aceea trebuie să fie înțelese de un număr cât mai mare de oameni.

Competențele

1. Competențele sunt formulări referitoare la ceea ce un elev trebuie să știe și/sau să înțeleagă și/sau să fie capabil să realizeze în urma procesului de învățare, formulări care sunt precedate de propoziția standard „elevul este capabil să:“.

2. Formulările trebuie să descrie rezultatele învățării și nu procesul de învățare, ceea ce se dobândește prin învățare și nu ceea ce este predat. Rezultatele trebuie să poată fi evaluate.

3. Trăsăturile-cheie ale unei competențe clar formulate sunt:

- un verb de acțiune (de exemplu: demonstrează);
- conținut definit (de exemplu: abilități de utilizare a cuțitului la o serie de produse alimentare).

4. Verbele de acțiune utilizate depind în mare parte de cunoștințele/înțelegerea sau de setul de abilități la care se raportează setul de competențe. În anexa la prezentul manual este cuprinsă o listă de verbe de acțiune folosite în mod obișnuit.

5. Competențele se exprimă prin formulări scurte și concise. Mai multe detalii, prin formulări calitative și de evaluare, se pot include în criteriile de performanță, în stabilirea nivelului de competență dobândit în cadrul acestora.

6. Nu se cere un anumit număr de competențe pentru fiecare unitate de competență. Cele care sunt stabilite trebuie să fie evaluate. Doar ca element orientativ, media este de 3—5 competențe pe o unitate de competență.

De reținut:

Pentru ca unitatea de competență să primească un credit, toate competențele acesteia trebuie realizate.

7. Este esențială coerența grupului de competențe. Trebuie:

- să existe o legătură între fiecare dintre competențe și titlul unității de competență;
- să se evite repetițiile și suprapunerile între competențe.

De exemplu, dacă titlul unității de competență este „Dezvoltarea carierei profesionale“, nu se pot introduce competențe legate de redactarea de eseuri, prezentări orale sau gramatică, ortografie și punctuație.

8. Se evită folosirea a mai mult de un verb în formularea unei competențe.

Criteriile de performanță

1. Criteriile de performanță sunt enunțuri asociate fiecărei competențe și care specifică cu mai multă exactitate rezultatele elevului, prin indicarea unor standarde prin care se poate măsura nivelul de dobândire a competenței. (Este necesară citirea descrierii nivelurilor și analizarea modului în care se aplică acestea unității de competență care se elaborează.)

2. Criteriile trebuie să fie observabile și aplicabile, dar nu trebuie să descrie metoda sau activitatea de evaluare. Aceasta este descrisă în standard sub titlul „Probe de evaluare“.

3. Criteriile de performanță stabilite pentru diferite niveluri de competență trebuie să reflecte o anumită dinamică de proces, din punctul de vedere al gradului de complexitate, al autonomiei elevului și al gradului de realizare adecvat unui anumit nivel (cu alte cuvinte, al nivelului standard de realizare a competenței). În ceea ce privește autonomia elevului, acest lucru nu implică formulări ale unor criterii de genul: „cu asistență“, „cu îndrumare“ sau „în mod independent“. Prin *autonomia elevului* se înțelege capacitatea acestuia de a interpreta, de a aplica sau de a extrapola cunoștințe și abilități în situații diferite. Altminteri, indiferent de nivel, elevii au dreptul la sprijin și supervizare.

4. Limbajul folosit în scrierea criteriilor de performanță trebuie să fie explicit, lipsit de ambiguitate și obiectiv.

Se vor evita verbe de genul: „comentați“ sau „pronunțați-vă asupra“ și adverbe calificative ca: „în întregime“, „eficace“, „cu profesionalism“, „competent“, „eficient“ etc., întrucât lasă loc de interpretare.

De reținut:

Criteriile de performanță trebuie să conțină suficiente detalii pentru ca orice utilizator să înțeleagă cu exactitate ce realizări se așteaptă din partea elevului, la un anumit nivel. Evaluatorul și orice altă persoană implicată în asigurarea calității vor utiliza formulările criteriilor de performanță pentru a determina atingerea de către un elev a unui rezultat de învățare, pe baza informațiilor primite.

5. În vederea scrierii criteriilor de performanță se poate proceda în felul următor: se stabilesc activitățile sau temele de evaluare care se vor utiliza pentru a decide dacă elevii au dobândit competențele. În acest mod se va ști ce fel de dovezi se vor solicita din partea elevilor în cadrul evaluării acelei activități și se vor putea folosi aceste informații pentru a scrie criteriile de performanță.

Precizări privind condițiile de aplicabilitate a criteriilor de performanță

1. Precizările privind condițiile de aplicabilitate a criteriilor de performanță sunt enunțuri care specifică diversele situații sau contexte în care urmează să fie aplicate criteriile de performanță. Domeniile pe care

acestea le cuprind ar putea include elemente-cheie sub aspectul localizării fizice și al echipamentelor utilizate.

De exemplu, acestea pot fi precizate după cum urmează:

Localizare fizică: fabrică, birou.

Echipamente utilizate: telefon; fax; fotocopiator.

2. Precizările privind condițiile de aplicabilitate a unei competențe trebuie să se coreleze clar cu criteriile de performanță ale respectivei competențe.

Probele de evaluare

Probele de evaluare stabilesc dovezile care se cer unei persoane pentru a-și demonstra competența în atingerea unui rezultat de învățare. De obicei, se concretizează în exemple de activitate pe care o desfășoară persoana în cauză și trebuie să cuprindă nivelul standard descris de criteriile de performanță, condițiile de aplicabilitate a criteriilor de performanță și cerințele privind nivelul necesar de cunoștințe (dacă este cazul).

Nivelul

Toate calificările vor avea un anumit nivel. Cu cât nivelul este mai înalt, cu atât mai multe eforturi vor fi necesare pentru îndeplinirea rezultatului și cu atât mai complexe vor fi acestea.

Valoarea creditelor

1. Pentru acele rezultate de învățare prevăzute a fi în mod rezonabil și în medie îndeplinite de un elev într-un răstimp teoretic de 60 de ore de învățare (inclusiv activitatea de a învăța singur și/sau autoorganizat, precum și cea de evaluare și, posibil, de reevaluare), se acordă un credit.

2. Valoarea de credit a unei unități de competență reprezintă un număr de credite pe care le poate aduna un elev prin promovarea cu succes a unei unități de competență. Pot fi în număr de unu sau mai multe, în funcție de cantitatea de timp teoretic necesar în medie unui elev pentru a atinge rezultatul învățării precizat în unitatea de competență. Practica arată că unitățile de competență cu două sau mai multe credite ridică, în mod invariabil, probleme cadrelor didactice în cursul activităților de evaluare. Elevii pot atinge doar unele dintre rezultatele învățării și, cu toate că acest lucru ar putea presupune un efort considerabil, nu se pot acorda credite pentru îndeplinirea parțială a unei unități de competență (de exemplu, nu se poate acorda numai un credit pentru o unitate de competență de două credite). Prin urmare, se vor menține unitățile de competență la câte un credit cât mai mult posibil.

3. Valoarea creditului unei unități de competență nu se bazează pe o limită de timp. Unii elevi pot avea nevoie de mai mult timp decât alții pentru a atinge același rezultat.

Cum să adaptăm standardul pentru a răspunde la nevoile elevilor cu cerințe educaționale speciale?

La aplicare:

- Se vor lua în considerare modalități diferite de aplicare a unităților de competență.
- Ar putea fi nevoie de extinderea timpului alocat pentru învățare; valoarea creditului unei unități de competență nu se bazează neapărat pe timp.
- Tehnicile de predare trebuie să ia în calcul varietatea de stiluri individuale de învățare.
- Varietatea tehnicilor de predare ar trebui să permită consolidarea procesului de învățare.
- Este nevoie ca elevii să își dezvolte atât încrederea, cât și competența.

Cum se evaluează unitățile de competență?

1. Cadrul didactic/formatorul răspunde de organizarea procesului de învățare pentru fiecare unitate de

competență. Competențele pot fi prezentate elevilor sub forma unui „bloc“ de curriculum, prin care unitatea de competență coincide cu un modul de pregătire, sau sub forma unor arii tematice, clar definite, care pot fi realizate și evaluate în momente prestabilite.

2. Este esențial ca metoda/metodele de evaluare utilizată/utilizate să permită cadrelor didactice/formatorilor să înregistreze dacă fiecare rezultat al învățării/competență a fost atins/atinsă și dacă legătura dintre cele două (evaluare—competență realizată) este clar indicată în documente.

3. Relația dintre metodele de evaluare și unitățile de competență trebuie să fie una flexibilă și să îi includă pe toți elevii, ca reflectare a asigurării șanselor egale la educație.

De exemplu:

• O unitate ar putea fi evaluată pe baza unei singure activități (de exemplu, realizarea unui obiect) sau a unei serii de metode (de exemplu, sarcini bazate pe lucrări/în clasă, sesiuni de întrebări și răspunsuri și o anumită lucrare de realizat).

• O metodă de evaluare ar putea contribui la atingerea rezultatului învățării în mai multe unități de competență (de exemplu, un studiu de caz ar putea contribui la achiziționarea unor competențe dintr-o serie de domenii).

Exemplele de mai jos prezintă tipuri de metode de evaluare care se pot avea în vedere:

- lucrări scrise;
- joc de rol;
- întrebări și răspunsuri;
- prezentări;
- lucrări practice;
- observare;
- examinare formală;
- discuții;
- studiu de caz;
- proiect.

Cum să adaptăm standardul pentru a răspunde la nevoile elevilor cu cerințe educaționale speciale?

La evaluare:

Practicile de evaluare trebuie să țină cont de nevoile speciale ale elevului, la nivel individual. Evaluarea ar trebui să ofere fiecărui elev șansa de a reuși, deci nu ar trebui să prezinte dificultăți adiționale. De exemplu:

- dacă elevul are dificultăți de scriere, se poate aplica o evaluare orală;
- dacă elevul a avut parte de experiențe negative în cadrul unor examinări formale, se vor lua în considerare metode de evaluare alternative, pentru a-i încuraja dezvoltarea respectului de sine și a motivației.

Lista de verificare a unității de competență

O dată ce a fost elaborat un proiect de unitate de competență se verifică dacă acesta este în conformitate cu lista de verificare prezentată mai jos.

1. Titlul

- Are acesta vreun înțeles dacă este citit separat?
- Reprezintă un rezumat al competențelor?
- Precizează scopul general al unității de competență descrise?
- Oferă un indiciu clar al activității de învățare necesare pentru realizarea unității de competență?

2. Competențele

- Descriu acestea ce trebuie elevul să știe, să înțeleagă sau să fie capabil să facă pentru a obține credite?
- Cuprind acestea un verb de acțiune și precizări de conținut definite?

- Sunt acestea exprimate cât mai simplu posibil, într-un limbaj clar și lipsit de ambiguitate (de exemplu, sunt evitate verbele cu înțeles vag sau cu înțelesuri diferite)?

- Se leagă acestea de „nivelul“ anterior al precizărilor privind competențele (dacă este cazul)?

- Sunt aplicabile în situații noi?
- Prezintă elemente care să motiveze și să recompenseze elevul?

- Sunt lipsite de elemente care le dublează pe altele sau care sunt incoerente?

- Sunt echilibrate între o caracteristică prea generală sau prea specifică?

- Reflectă titlul?
- Justifică „timpul teoretic necesar procesului de învățare“, subînțeles prin valoarea creditului acordat respectivei unități de competență?

- Luate independent, sunt clare și coerente?

3. Criteriile de performanță

- Există o corespondență a acestora cu competențele?
- Definesc cu claritate complexitatea/nivelul standard de realizare cerută/cerut de competențe (de exemplu: aplicabilitatea, domeniul, autonomia și contextul)?

Corespund acestea nivelului cerut pentru unitatea de competență respectivă?

- Sunt mai specifice decât competențele aferente (de exemplu: conțin acestea un verb de acțiune, un conținut definit și un calificativ)?

- Sunt observabile și pot fi înregistrate?

- Sunt exacte?

- Sunt destul de detaliate pentru a exprima în mod clar nivelul de realizare cerut?

- Prezintă transparență pentru potențialii elevi, examinatori și alte persoane interesate?

- Conțin exemple pentru a înlătura ambiguitatea sau interpretările subiective (de exemplu: scrieți numele și adresa într-un context restrâns: pe plicuri, scrisori sau modele de formular)?

4. Precizări privind condițiile de aplicabilitate a criteriilor de performanță

- Se referă explicit și exclusiv la termenii utilizați în criteriile de performanță?

- Reprezintă specificări clare sub aspectul diverselor circumstanțe și contexte de aplicare viitoare a criteriilor de performanță?

- Sunt realizabile în esență?

5. Cerințe privind probele de evaluare

- Exprimă acestea în mod clar forma pe care trebuie să o aibă dovezile de realizare a performanței?

- Derivă acestea în mod clar din criteriile de performanță?

- Cer acestea atingerea rezultatelor învățării doar în limitele precizărilor privind aplicabilitatea criteriilor de performanță?

6. Nivelul

- S-a stabilit un nivel adecvat pentru unitatea de competență respectivă?

- Corespund toate competențele și toate criteriile de performanță cu nivelul stabilit pentru unitatea de competență?

7. Valoarea creditelor

- S-a fixat un credit adecvat unității de competență respective?

- S-a fixat în mod realist timpul teoretic necesar atingerii rezultatelor învățării?

Terminologie

<i>Competențele</i>	– precizări care descriu ceea ce se așteaptă de la un elev să știe, să înțeleagă sau să facă pentru completarea procesului de învățare.
<i>Criteriile de performanță</i>	– precizări prin care se poate observa dacă un elev a atins sau nu rezultatele învățării precizate.
<i>Precizări privind (condițiile de) aplicabilitate(a) criteriilor de performanță</i>	– precizări care indică circumstanțele și contextele în care urmează să se aplice criteriile de performanță.
<i>Probele de evaluare</i>	– precizări care stabilesc forma în care se cere cuiva să demonstreze atingerea rezultatului învățării.
<i>Unitatea de competență</i>	– un set coerent de competențe.
<i>Nivelul</i>	– gradul de complexitate, autonomia elevului și sfera de aplicabilitate a criteriilor de performanță cerută pentru realizarea unității de competență în baza elementelor descriptive convenite pentru fiecare nivel.
<i>Valoarea creditelor</i>	– numărul de credite pe care un elev îl poate obține în urma realizării unei unități de competență. Acesta se calculează pornind de la timpul teoretic necesar procesului de învățare cerut pentru atingerea rezultatelor învățării.
<i>Creditul</i>	– se acordă elevilor pentru realizarea unităților de competență, după aplicarea procedurilor de evaluare adecvate și pe baza valorii creditelor pentru respectivele unități de competență.
<i>Probe</i>	– conținutul realizării demonstrabile care se evaluează.

Exemplu de elaborare a unei unități de competență

Titlul unității:	REZOLVAREA DE PROBLEME (1)
Nivelul:	1
Valoarea creditului:	1.0
<hr/>	
Competențe:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identifică probleme simple 2. Alcătuieste și aplică un plan de rezolvare a unei probleme simple 3. Verifică rezultatele obținute în urma aplicării planului de rezolvare a unei probleme simple
<hr/>	
Titlul unității:	REZOLVAREA DE PROBLEME (1)
Competența 1:	Identifică probleme simple
<hr/>	
Criterii de performanță:	
a)	Detectarea unor situații problematice
b)	Descrierea caracteristicilor problemei
c)	Formularea problemei în funcție de caracteristicile determinate
<hr/>	
Condiții de aplicabilitate:	
Situații problematice:	din documente, din experiența proprie, din experiența grupului de cunoscuți (familie, prieteni, grup de lucru)
Caracteristici:	grad de dificultate, condiții de timp și de loc, condiții de metodă sau mod de abordare
<hr/>	
Probe de evaluare:	
<p><u>Probe orale (de tip interviu sau discuție liberă)</u> prin care elevul demonstrează că este capabil să obțină informații necesare pentru definirea problemei, să descrie caracteristicile problemei și să formuleze problema în funcție de caracteristicile determinate, conform criteriilor de performanță a), b) și c) și precizărilor din condițiile de aplicabilitate.</p>	

Titlul unității:	REZOLVAREA DE PROBLEME (1)
Competența 2:	Alcătuiește și aplică un plan de rezolvare a unei probleme simple
Criterii de performanță:	
a)	Identificarea unei alternative de rezolvare a problemei
b)	Alegerea soluției optime de rezolvare a problemei
c)	Întocmirea planului de rezolvare a problemei
d)	Aplicarea planului de rezolvare a problemei în contextul determinat
Condiții de aplicabilitate:	
Alternative:	consultare, exersare, observare, testare
Soluție optimă:	proiectarea unui rezultat dezirabil într-o situație dată (în funcție de alternativele de rezolvare)
Plan de rezolvare:	obiective, metode, resurse, activități, mijloace și căi de realizare, mod de evaluare
Context determinat:	ordinea de realizare din plan, timpul de rezolvare, colaborarea cu alți parteneri

Probe de evaluare:

Probe orale (de tip interviu sau discuție liberă) prin care elevul demonstrează că este capabil să identifice o alternativă de rezolvare a problemei și să aleagă soluția optimă de rezolvare, conform criteriilor de performanță a) și b) și precizărilor din condițiile de aplicabilitate.

Probe scrise (de tip elaborare schematică) prin care elevul demonstrează că este capabil să întocmească un plan de rezolvare a problemei, conform criteriului de performanță c) și precizărilor din condițiile de aplicabilitate.

Probe practice (de tip demonstrație) prin care elevul demonstrează că este capabil să aplice planul de rezolvare a problemei în contextul determinat, conform criteriului de performanță d) și precizărilor din condițiile de aplicabilitate.

Titlul unității:	REZOLVAREA DE PROBLEME (1)
Competența 3:	Verifică rezultatele obținute în urma aplicării planului de rezolvare a unei probleme simple
Criterii de performanță:	
a)	Compararea rezultatului obținut cu rezultatul planificat
b)	Aprecierea rezultatului obținut în urma comparării
c)	Aplicarea rezultatului obținut în situații similare
Condiții de aplicabilitate:	
Comparare:	rezultate identice, asemănătoare sau diferite
Apreciere:	acceptare sau respingere, satisfacție sau insatisfacție
Aplicarea în situații similare:	preluarea rezultatului apreciat drept identic sau asemănător în situații simple, care presupun același tip de rezolvare

Probe de evaluare:

Probe orale (de tip interviu sau discuție liberă) prin care elevul demonstrează că este capabil să compare rezultatul obținut cu rezultatul planificat și să îl aprecieze, conform criteriilor de performanță a) și b) și precizărilor din condițiile de aplicabilitate.

Probe practice (de tip exercițiu) prin care elevul demonstrează că este capabil să aplice rezultatul obținut în situații similare, conform criteriului de performanță c) și precizărilor din condițiile de aplicabilitate.

VERBE

folosite în titlurile standardelor de pregătire profesională din învățământul profesional și tehnic

Verbele folosite în titlurile și competențele standardelor învățământului profesional și tehnic oferă informații importante celor care folosesc aceste standarde. Într-o analiză funcțională și într-o hartă funcțională, verbele pot fi folosite pentru a sugera etape ulterioare de analiză (de exemplu, o formulare de genul „pregătiți și prezentați informații pentru ...“ poate sugera clasificarea în două formulări: „pregătiți informații...” și „prezentați informații...”).

Pentru standardele de pregătire profesională din învățământul profesional și tehnic, verbele din titlu oferă informații folositoare despre conținutul standardului. Structura titlului trebuie să ofere indicații clare despre aria de cuprindere și conținutul standardului.

Din aceste motive este important să se aleagă cel mai adecvat verb care reflectă cel mai bine competența descrisă. Verbele definite mai jos nu își propun să acopere întregul domeniu. Pot fi folosite și alte verbe cu semnificații specializate.

Trebuie să se aibă în vedere evitarea cuvintelor ambigue sau care au sensuri diferite.

1. a adapta	a modifica sau a schimba
2. a ajusta	a pune în poziția corectă (se aplică de obicei pentru a potrivi o piesă la un ansamblu)
3. a sfătui	a recomanda sau a sugera
4. a apăra	a interveni în ajutorul cuiva, a pleda pentru cauza cuiva
5. a consimți	a împărtăși aceeași părere
6. a aloca	a prevedea o parte dintr-un întreg cu un anumit scop
7. a analiza	a cerceta examinând fiecare element în parte
8. a aplica	a pune în practică
9. a asambla	a îmbina părțile componente ale unui mecanism, sistem etc.
10. a evalua	a aprecia, a determina valoarea (de obicei, a informațiilor sau faptelor)
11. a asista	a oferi ajutor, a fi de ajutor
12. a revizui	a revedea, a examina și a verifica (termen și pentru contabilitate)
13. a consilia	a instrui sau a oferi informații
14. a calcula	a socoti sau a număra matematic
15. a calibra	a prelucra mecanic (de obicei, o piesă, un semifabricat) spre a obține forma și dimensiunile prescrise
16. a se îngriji (de)	a avea grijă de, a se interesa de, a se preocupa de
17. a certifica	a dovedi sau a confirma
18. a crea	a înființa sau a concepe
19. a conduce	a dirija desfășurarea unei întâlniri
20. a proba	a controla pentru a constata dacă se respectă anumite date
21. a îndruma	a instrui sau a medita (de obicei, cineva pe altcineva)
22. a colaționa	a confrunța și a pune în ordine
23. a colecta	a strânge, a aduna (de obicei, informații)
24. a autoriza	a numi și a împuternici pe cineva să facă ceva; a pregăti și a pune în funcțiune (un echipament)
25. a compara	a examina pentru a stabili asemănările și deosebirile
26. a compila	a aduna materiale scrise
27. a conchide	a trage o concluzie, a pune la punct
28. a confirma	a recunoaște, a întări cele enunțate
29. a constitui	a alcătui, a stabili
30. a contacta	a intra în legătură cu
31. a contribui	a participa, a lua parte la
32. a controla	a avea controlul asupra, a fi stăpân pe; a dirija un proces sau o activitate
33. a convoca	a chema, a face să vină (alte persoane – de obicei, la o întâlnire)
34. a coordona	a îndruma în sens unitar în vederea atingerii aceluiași scop

*) Tabelul din anexă este reprodus în facsimil.

35. a cultiva	a lucra pământul spre a-l face să dea roade
36. a decide	a determina, a soluționa
37. a apăra	a păzi, a proteja sau a menține împotriva unui atac
38. a defini	a stabili limitele sau marginile
39. a desfășura	a înfăptui o acțiune, a poziționa cu un scop
40. a proiecta	a elabora un plan, a reprezenta grafic un obiect (o clădire, un articol vestimentar etc.)
41. a determina	a stabili limitele, a identifica, a soluționa (cu aplicare la contracte)
42. a se dezvolta	a trece prin diferite faze progresive
43. a schița	a concepe (un text sau un grafic) într-o formă preliminară
44. a redacta	a formula, a întocmi, a da formă (termen asociat adesea cu contracte)
45. a împuternici	a da sau a împărți puterea cu, a autoriza
46. a facilita	a oferi mijloace, informații sau ocazii pentru îndeplinirea unei acțiuni
47. a încuraja	a ajuta, a inspira încredere
48. a stimula	a încuraja cooperarea
49. a stabili	a determina sau a statornici, a confirma
50. a estima	a evalua cu aproximație pe baza unor date incomplete
51. a evalua	a determina valoarea
52. a finaliza	a duce, a face ceva până la sfârșit, a termina
53. a formula	a da o formă exactă, a exprima într-o formă exactă
54. a identifica	a descoperi, a stabili identitatea
55. a implementa	a pune în practică, a integra
56. a îmbunătăți	a face ca ceva să devină mai bun
57. a iniția	a începe, a da startul
58. a informa	a face cunoscut, a înștiința
59. a inspecta	a examina
60. a instrui	a pregăti, a oferi meditații, a învăța pe cineva
61. a integra	a include părțile într-un întreg
62. a interpreta	a explica înțelesul (de obicei, al unui text), a exprima cu alte cuvinte
63. a investiga	a cerceta sau examina sistematic
64. a emite	a pune în circulație (de obicei, documente), a da spre folosință
65. a justifica	a arăta sau a demonstra că ceva este corect
66. a conduce	a îndruma, a supraveghea
67. a menține	a păstra sau a întreține în aceeași stare
68. a potrivi	a face să aibă însușiri comune
69. a modifica	a schimba forma sau cantitatea
70. a monitoriza	a urmări evoluția unui proces
71. a negocia	a trata cu cineva încheierea unei convenții
72. a obține	a dobândi, a primi, a reuși să ia
73. a optimiza	a se ajunge la echilibrul optim între două sau mai multe părți concurente
74. a organiza	a stabili prin planificare și coordonare
75. a întemeia	a înființa, a face să existe
76. a participa	a lua parte, a contribui
77. a planifica	a programa, a întocmi un plan pe baza căruia se îndeplinește un obiectiv
78. a pregăti	a face ca ceva să fie gata, a pune la punct
79. a prezenta	a face cunoscut oficial
80. a clasifica	a ordona în funcție de prioritate sau de importanță
81. a procesa	a prelucra printr-o serie de operații și schimbări
82. a procura	a obține (bunuri și servicii)
83. a produce	a face să existe
84. a programa	a organiza o activitate potrivit unui plan
85. a promova	a sprijini, a face cunoscut
86. a propune	a supune discuției și aprobării
87. a proteja	a apăra de acțiuni dăunătoare
88. a reacționa	a transmite informația înapoi la sursă pentru control sau modificare
89. a oferi informații	a comunica fapte și păreri
90. a recomanda	a propune ca favorabil aprobării
91. a consemna	a menționa anumite fapte (de obicei, în formă scrisă)
92. a recruta	a angaja pe cineva pe baza unei alegeri

93. a regla	a aranja pe baza unei reguli
94. a repara	a repune în stare optimă/de funcționare
95. a raporta	a pregăti și a aduce, de obicei, oficial la cunoștința cuiva o relatare
96. a reprezenta	a acționa în numele cuiva
97. a cerceta	a examina cu atenție
98. a răspunde	a replica, a da un răspuns
99. a revedea	a privi retrospectiv, analizând critic
100. a corecta	a verifica și a înlătura greșelile pentru a obține o variantă îmbunătățită
101. a organiza	a planifica, a programa, a proiecta
102. a asigura	a face ca bunurile și serviciile să fie garantate
103. a selecta	a alege una sau mai multe ființe sau obiecte, dintr-o mulțime
104. a întreține	a efectua sarcini și servicii
105. a fixa	a recomanda sau a atribui
106. a amenaja	a pregăti în vederea utilizării
107. a specifica	a indica ceva în mod precis
108. a depozita	a pune la loc sigur pentru folosire ulterioară
109. a rezuma	a reda într-o variantă pe scurt
110. a furniza	a oferi (bunuri sau servicii)
111. a sprijini	a promova un anumit interes, a oferi resursele necesare
112. a susține	a sprijini, a întreține sau a promova
113. a sintetiza	a face un întreg din părți
114. a învăța	a face ca procesul de învățare să aibă loc
115. a testa	a determina dacă ceva este adecvat scopului propus
116. a forma	a instrui și a pregăti prin procesul educației
117. a valida	a ratifica, a confirma
118. a verifica	a afirma sau a dovedi că este adevărat
119. a întâmpina	a primi pe cineva cu bunătațe sau plăcere, a ura bun-venit

---

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI – CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București,
 IBAN: RO75RNCB510100000120001 Banca Comercială Română – S.A. – Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, tel./fax 410.77.36 și 410.47.23

Tiparul: Regia Autonomă „Monitorul Oficial”

5⁹48368¹017344¹